

Број: 01/5-29-3082/16
Сарајево, 22. 12. 2016.

ИНФОРМАЦИЈА

о одржаној конференцији о Јавном РТВ систему у БиХ:

„Јавни РТВ сервиси на прекретници: како спријечити финансијски колапс јавних сервиса у Босни и Херцеговини и омогућити професионално извјештавање у интересу јавности“, Сарајево, 20. 12. 2016. (Бијела сала, 9.40 часова)

Конференција о Јавном РТВ систему у Босни и Херцеговини одржана је 20. 12. 2016. године, у згради Парламентарне скупштине БиХ, у организацији Удружења БХ новинари и уз подршку Савјета Европе, док је саорганизатор била Комисија за саобраћај и комуникације Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ.

Конференцији су присуствовали сљедећи посланици из Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ: Момчило Новаковић, Ханка Вајзовић, Никола Ловриновић, Шемсудин Мехмедовић, Мирсад Мешић, Фехим Шкаљић, Мирсад Ђонлагић, Мирсад Исаковић и Дамир Бећировић.

Конференцији су присуствовали представници: Управног одбора и руководства БХРТ-а, Управног одбора РТРС-а, Регулаторне агенције за комуникације БиХ, Министарства саобраћаја и веза Републике Српске, Самосталног синдиката радника у БХРТ-у, Удружења БХ новинари, међународних организација, те експерти из области медија и новинари.

Након поздравног говора и уводног обраћања Борке Рудић, секретарке Удружења БХ новинари, услиједила је уводна сесија, у оквиру које су се учесницима конференције обратили: Момчило Новаковић, предједавајући Комисије за саобраћај и комуникације, Лејла Дервишагић, шефица Одјела за спровођење активности Савјета Европе из области медија и интернета, Јасна Јелисић, политичка савјетница у Канцеларији специјалног представника ЕУ и шефа Делегације ЕУ у БиХ, и Марко Дивковић, предједник Удружења БХ новинари.

Момчило Новаковић, предједавајући Комисије за саобраћај и комуникације, у уводном дијелу конференције изнио је податке о броју сједница Комисије на којима је разматрано питање БХРТ-а и Јавног РТВ система, те подсјетио на закључке Представничког дома који се односе на питање финансирања јавних емитера. Закључио је да проблем финансирања јавних РТВ сервиса превазилази могућности не само Комисије и Удружења БХ новинари него и Одбора Система, те да је то постало првенствено политичко питање.

Лејла Дервишагић, шефица Одјела за спровођење активности Савјета Европе из области медија и интернета, истакла је важност улоге јавних РТВ сервиса, те да је држава дужна да обезбиједи правна, финансијска, техничка и сва друга средства с циљем уређивачке независности и институционалне аутономије јавних РТВ сервиса. Навела је двије препоруке Савјета Европе из 2007. и 2012. које се тичу јавних сервиса, као и посебан закључак са конференције о јавним медијима и демократији, одржане, 10. и 11. новембра 2016. у Прагу, у којем се изражава дубока забринутост због ситуације у јавном медијском сервису у Босни и Херцеговини и позивају власти у Босни и Херцеговини да предузму хитне мјере за осигурање одрживог финансирања БХРТ-а како би сачували ову важну институцију.

Јасна Јелисић, политичка савјетница у Канцеларији специјалног представника ЕУ и шефа Делегације ЕУ у БиХ, у свом излагању је навела важност хитног проналажења рјешења за ефикасан метод прикупљања РТВ таксе, те потребу примјене постојећих закона. Истакла је да професионални и независни јавни медији имају важну улогу у процесу придруживања Босне и Херцеговине Европској унији.

Марко Дивковић, предсједник Удружења БХ новинари, рекао је да би се првенствено требало наћи краткорочно и ефикасно рјешење финансирања, док се не дефинише оно трајније, јер се степен наплате РТВ таксе већ годинама драстично смањује. Изразио је наду да се сви слажу како је неопходно постојање РТВ система на нивоу Босне и Херцеговине.

Борка Рудић захвалила је уводничарима, те је отворила прву сесију - Како избјећи финансијски колапс Јавног РТВ система: Утврђивање модела наплате РТВ таксе који је могуће реализовати на брз, ефикасан и политички независан начин / Дефинисање могућности хитне финансијске подршке јавним РТВ сервисима у Босни и Херцеговини.

Модератор на свим сесијама била је Борка Рудић, док су панелисти на првој сесији били: Белмин Карамехмедовић, генерални директор БХРТ-а, Никола Ловриновић, први замјеник предсједавајућег Комисије за саобраћај и комуникације и Ханка Вајзовић, друга замјеница предсједавајућег Комисије за саобраћај и комуникације.

Белмин Карамехмедовић, генерални директор БХРТ-а, изразио је жаљење што су изостале реакције надлежних институција БИХ на декларацију са конференције одржане у Прагу.

Објаснио је да се БХРТ налази у веома тешкој ситуацији, да је стављен под трећи степен санкција Европске радиодифузне уније (ЕБУ), те да би наредни корак био искључење Босне и Херцеговине из чланства у ЕБУ.

Најавио је да се већ у јануару 2017. може очекивати драстична редукција програма БХРТ-а.

Очекује да се може наћи привремено рјешење за финансирање јавних сервиса, те изразио наду да ова конференција може донијети закључке који ће помоћи у

проналажењу рјешења за бар привремено финансирање, како би се спријечио потпуни колапс система јавног емитовања.

Ханка Вајзовић, друга замјеница предсједавајућег Комисије за саобраћај и комуникације, рекла је да је потребна озбиљнија реформа јавних РТВ сервиса, те да по њеном мишљењу уопште нема система јавног емитовања, односно да он не функционише.

Сматра да је приједлог модела наплате РТВ таксе уз рачуне за електричну енергију добар, али као прелазно рјешење.

Предложила је да би рјешење за финансирање могло бити у форми текућих трансфера из буџетских средстава, и то не превелики износи, већ минимална средства која би дала неку врсту сигурности за опстанак РТВ сервиса, док би одговорност за обезбјеђење додатних финансијских средстава била на менаџменту и управним одборима.

Никола Ловриновић, први замјеник предсједавајућег Комисије за саобраћај и комуникације, истакао је да се Закон о ЈРТСБиХ не примјењује, те цитирао одредбе члана 18. Закона, у којим је прецизирано да начин наплате РТВ таксе одређује и успоставља Одбор Система, члана 23. којим се дефинише расподјела РТВ таксе, те члана 22. став (2) који се односи на улогу Парламентарне скупштине БиХ у одлучивању о висини РТВ таксе.

Сложио се да је потребна комплетна реформа Јавног РТВ система, уз веће измјене постојећег или доношење потпуно новог закона.

Подсјетио је да је раније предлагао формирање независне агенције која би прикупљала РТВ таксу, при чему приходи не би припадали само јавним сервисима, већ би се дијелили и неким локалним станицама које доприносе информисању грађанима.

Борка Рудић захвалила се излагачима, те је позвала присутне да се укључе у дискусију. У дискусији су учествовали: Дамир Смитал, Хелена Мандић, Дара Цвијетић, Момчило Новаковић, Есад Готовуша, Адел Бајрамовић, Дијана Обрадовић, Белмин Карамехмедовић, Ханка Вајзовић, Никола Ловриновић, Емир Хабул и Борка Рудић.

Тема друге сесије била је Редифинисање вриједности јавних РТВ сервиса у Босни и Херцеговини: мјере за осигурање политичке независности, професионалности и посвећености јавном интересу / Транспарентно пословање и јавна одговорност као кључни елементи дјеловања јавних сервиса.

Панелисти друге сесије били су: Илија Муса, представник Одјела за културу, спорт, медије и информисање Главног вијећа Хрватског народног сабора у Босни и Херцеговини, Хелена Мандић, помоћник директора Регулаторне агенције за комуникације БиХ за емитовање, Емир Хабул, генерални секретар Управног одбора БХРТ-а и Одбора Система, Сенада Ћумуровић, координаторка Мултимедијалног центра БХРТ-а.

Илија Муса, представник Одјела за културу, спорт, медије и информисање Главног вијећа Хрватског народног сабора у Босни и Херцеговини, изнио је приједлог трансформације јавног РТВ система на начин да се формирају четири јавна РТВ сервиса, при чему би један РТВ сервис емитовао програм за све конститутивне народе и грађане Босне и Херцеговине, док би остала три РТВ сервиса емитовала програме на језицима конститутивних народа.

Хелена Мандић, помоћник директора Регулаторне агенције за комуникације БиХ за емитовање, истакла је да је Агенција радила анализу програма јавних РТВ сервиса, те да су резултати спроведене анализе показали да код сва три јавна РТВ сервиса постоје одређена одступања од услова дозволе за јавне РТВ сервисе, коју издаје Агенције, као и кодекса којим се регулише програмски садржај, али је нагласила да није било значајних одступања. Такође је истакла да Агенција не оцјењује сам квалитет програма.

Указала је на значај изналаска система привременог финансирања јавних сервиса, да би они уопште могли опстати, док се не успостави стабилан и одржив систем финансирања. Мишљења је да је директно прикупљање РТВ таксе преко достављених рачуна једино рјешење.

Емир Хабул, генерални секретар Управног одбора БХРТ-а и Одбора Система, у свом обраћању напоменуо је да је концепција Закона о ЈРТСБиХ била на неки начин идеалистичка, те да је вријеме показало да га није било могуће спровести. Такође, сматра да фрагментарна промјена закона не би дала резултате.

Нагласио је потребу анализе зашто се не примјењује постојећи закон о Систему и закони о сервисима, те да би се на основу те анализе требало радити будуће измјене закона.

Сенада Ћумуровић, координаторка Мултимедијалног центра БХРТ-а, подсјетила је да се концепт Закона о ЈРТСБиХ заснивао на комплементарности три јавна РТВ сервиса, који су требали емитовати различите садржаје како би привукли што већи број гледалаца и слушалаца у односу на комерцијалне РТВ станице. Тај концепт није заживио на прави начин, тако да имамо ситуацију да се исти садржај преноси на сва три јавна сервиса. Побољшање квалитета програмских садржаја мора се заснивати на трајном, самоодрживом финансирању и на независности јавних сервиса.

У дискусији су учествовали: Ханка Вајзовић, Илија Муса, Адел Бајрамовић, Никола Ловриновић, Дамир Смитал, Јасна Никшић-Божић, Есад Готовуша, Милан Тривић, Мехмед Аговић, Белмин Карамехмедовић, Дамир Бећировић, Мехмед Халиловић, Емир Повлакић и Борка Рудић.

Затварајући конференцију, Борка Рудић се захвалила свим учесницима и најавила да ће закључке са конференције упутити Одбору Система, Савјету министара БиХ, Влади Федерације БиХ, Влади Републике Српске, Парламенту Федерације БиХ и Народној скупштини Републике Српске.

На конференцији су усвојени сљедећи закључци, који не одражавају став свих учесника на Конференцији, него већег дијела:

А) Краткорочне мјере: Упутиће се писмо члановима Одбора Система који засједа у четвртак 22. 12. 2016. године у Сарајеву са четири препоруке:

1. Одбор Система треба да прихвати модел наплате РТВ таксе уз рачуне за струју. За ово рјешење није потребна измјена Закона. Захтијева се од генералних директора да ову опцију покушају договорити са управама јавних електропривредних предузећа у Босни и Херцеговини. О исходу ове мјере генерални директори треба да извијесте Комисију за саобраћај и комуникације и Парламентарну скупштину БиХ до краја јануара 2017.
2. Одбор Система и други учесници састанка у Сарајеву (22. 12. 2016) треба да затраже од Савјета министара БиХ интервентну финансијску помоћ за преживљавање БХРТ-а и друга два јавна сервиса.
3. Одбор Система, уз подршку БХ новинара, треба да затражи од Владе Федерације БиХ и Владе Републике Српске, као и Парламента Федерације БиХ и Народне Скупштине Републике Српске, измјене ентитетских закона о извршном поступку како би се обезбиједила ефикасна наплата РТВ таксе у извршном поступку пред судовима од оних који не испуњавају ову законску обавезу.
4. Формирање радне групе која ће израдити елеборат - пројекат наплате РТВ таксе по узору на европску праксу, било да се прикупљање РТВ таксе повјери Агенцији или да то ради служба јавног РТВ сервиса. Удружење БХ новинари затражиће од Савјета Европе стручну помоћ у спровођењу ове активности, као и свих других акција које су усмјерене на очување јавних РТВ сервиса у БиХ, као и проналажење најефикаснијег модела за стабилно и ефикасно финансирање јавних емитера.

Б) Дугорочне мјере: Удружење БХ новинари и представници три јавна емитера (управа и менаџмент) успоставиће радне групе (или више њих) чији је превасходни задатак да анализирају досадашњу примјену Закона о ЈРТС БиХ, Закона о БХРТ-у, Закона о ФТВ-у и Закона о РТРС-у. На основу анализе законског оквира и укупног програма три јавна сервиса, приступиће се темељитој реформи система јавног емитовања у БиХ, која ће укључивати:

1. израду правног оквира;
2. израду програмских стандарда јавних РТВ сервиса;
3. израду плана техничког и технолошког развоја у складу са захтјевима модерног доба и савременим начинима комуникације;
4. израду финансијског оквира који подразумијева обезбјеђење стабилног финансирања јавних сервиса и извора финансирања (начин наплате РТВ таксе).

Као закључак конференције, прихваћен је приједлог да се у вези са захтјевом Хрватског народног сабора (ХНС) за формирање канала на хрватском језику и реорганизације Јавног РТВ система у БиХ организује јавна расправа уз предочење cjеловитог елебората који би обухватио оправданост, све аспекте организације,

финансирања, као и организацију и техничке претпоставке за реализацију приједлога ХНС-а.

Конференција је завршена у 15.15 часова.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ
Момчило Новаковић

Достављено:

- Члановима Комисије за саобраћај и комуникације Представничког дома
- Члановима Комисије за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа
- а/а